

21.18x34.97	3	30	עמוד	כותרת	כלכלי סט	20/12/2012	34948405-7
יחסי עבודה בענף הבנייה - 180920							

שוק פועלי הבניין

473

מספר פועלי הבניין שהגיעו מבולגריה מאז קיץ 2011

5,800

מספר פועלי הבניין הזרים המועסקים בישראל

24,500

מספר פועלי הבניין הפלסטינים המועסקים בישראל

עובדי בנייה מבולגריה התגלו כלא מקצועיים ונשלחו חזרה

הקבלנים קיבלו רואי חשבון במקום פועלים

בחברות הבנייה טוענים כי בשנה וחצי מאז שהממשלה אחראית על הבאת פועלי בניין לארץ הן קיבלו פחות מ-500 עובדים במקום 8,000 שהובטחו להן

תווה שהכינו שני הגופים לקראת פגישה שצפויה להתקיים עם לוקר ביום שני הקרוב. לפי המתווה המוצע, בשלב הראשון, התאחדות בוני הארץ והתאחדות תאגדי כוח האדם ימינו מקצועית את העובדים בארצות המוצא שלהם, ועובדים שיימצאו מתאימים יופנו לגורמים הממשלתיים במדינתם. בשלב השני, ייגבה מהעובדים הפוטר נציאליים סכום של 750 יורו לעובד עבור דמי טיפול, איתור ומיון. לבסוף ייערכו ראיונות אישיים ומקצועיים למועמדים, ורשות ההגירה בישראל ונציגי מדינת המוצא יבדקו את עמידתם בקריטריונים ויפקחו על התהליך. ניצן מציין גם כי יש להמשיך בהבאת עובדים סינים, שהם לדבריו הפועלים המקצועיים ביותר בענף הבנייה.

"העובדים עברו מבחנים מקצועיים"

מרשות האוכלוסין נמסר כי "מעבר למה שכבר הוסכם, אושרה תוספת של 3,000 עובדי בניין פלסטינים לפני שבועות ספורים וכעת הרשות פועלת לחלוקת מכסה זאת. היצע העובדים הלא ישראליים בתחום לא נפגע. ההסכם עם בולגריה יצר התנגדות עזה של גורמים מסחריים ועתירתם לבית המשפט לעניינים מינהליים הסתיימה בקביעה כי המעבר להסכמים בילטרליים סביר והולם". בעניין מקצועיות העובדים, אמרו ברשות כי "נמצא כי כל העובדים עברו מבחנים מקצועיים בתחום, שבוצעו על ידי נציגי הקבלנים בפיקוח נציגים משתי המדינות".

לנציגות משרד הפנים במדינה, כשגם הרשויות הבולגריות וגם משרד הפנים צריכים להעביר מבחני ידע לפועלים לפני שהם מובאים לארץ. אולם, יגאל דמרי, בעל השליטה בחברת הבנייה הוותיקה י.ח. דמרי, אומר כי "מעבר לכך שמספר העובדים שהגיעו לארץ קטן, כפי שחששנו שיקרה, הרבה מאוד אנשים שהובאו על ידי הממשלה הם בעלי מקצועות שאינם קשורים כלל לבנייה, כמו לדוגמה רואי חשבון, ולכן שלחנו אותם בחזרה לבולגריה". במשרד הפנים טוענים כי בחודשים הקרובים יגיעו מאות פועלים מבולגריה ומולדובה.

דמרי הוסיף כי "האיחור בטיפול בנושא זה עולה הון לכולם. צריך להיבין שעלות הפועל היא כ-30% מעלות הבנייה של דירה". דברים דומים מסר עמי פרץ, בעלי חברת פרץ בוני הנגב. לדבריו, "העובדים שסופקו לחברה אינם מקצועיים".

הטענות על כשל בהבאת העובדים הזרים עולות גם משני מכתבים שהועברו למנכ"ל משרד ראש הממשלה הראל לוקר מאוריאל לין, נשיא איגוד לשכות המסחר, ומיו"ר התאחדות תאגדי כוח אדם זר בענף הבנייה אלדד ניצן, והגיעו לידי "כלכליסט". במכתב תב ששלח לין נטען כי הכשל בהבאת העובדים הזרים הנו של רשות ההגירה. לין מבקש מלוקר להתערב בנושא וליישם מתווה שהוכן במשותף על ידי שני הגופים העיקריים שעוסקים בנושא עובדי הבניין, התאחדות בוני הארץ והתאחדות תאגדי כוח האדם. במכתב השני מפרט ניצן את המ

בעקבות טענות שעלו בממשלה כי חברות כוח אדם "שייבאו" לארץ פועלי בניין מסין פגעו בזכויותיהם ודרשו מהם תשלומים מופרזים, החליטו השניים כי החל מיוני 2011 ניתן יהיה להביא לישראל פועלי בניין רק במסגרת הסכמים בליטרליים עם מדינות, שעליהם תחתום רשות האוכלוסין וההגירה במשרד הפנים. אך לדברי בכר, בניגוד להבטחה שקיבלו הקבלנים כי לישראל יגיעו כ-8,000 פועלים, מאז יוני 2011 הגיעו פחות מ-500 עובדי בניין זרים. לדברי בכר, מאז שהפכה הממשלה לאחראית על הבאת פועלי הבניין, עלויות הבנייה כבר התייקרו בעשרות אחוזים.

עלות הפועלים היא 30% מעלות הבנייה

במצב הנוכחי, תפקידן של חברות כוח האדם מתמצה בטיפול בעובדים שמגיעים במסגרת ההסכמים הביילטרליים. טענה נוספת שגרמה לממשלה לאמץ את המודל הביילטרלי היתה כי חלק מהפועלים שהביאו חברות כוח האדם ברחו מהמעסיקים, ועברו להיות מועסקים ב"שוק שחור" שנוצר בענף. על כך אומר בכר כי "מדובר בשטות. חברות כוח אדם הן אלה שאחראיות על הפועלים גם כיום, והן חייבות להפריש בונוס של עד 150 אלף שקל לכל פועל ששב למדינתו בזמן".

המדינה הראשונה שאיתה חתם משרד הפנים על הסכם להבאת פועלי בניין היא בולגריה. הממשל הבולגרי צריך להעביר עובדים פוטנציאליים

שי פאוזנר ודוחן לוי

שנה וחצי לאחר שהובטח לקבלנים כי זרם של עובדים זרים עומד להגיע לישראל במסגרת ההסכם שנחתם עם בולגריה, המצב בשוק העבודה של ענף הבנייה הוא מהחמורים אי פעם. כך אומר בשיחה עם "כלכליסט" אריה בכר, מבעלי תרהר, מחברות הבנייה הגדולות בישראל. בכר עומד בראש קבוצת קבלנים בולטים בשוק הדירה, שמפעילה בשבועות האחרונים לחץ יוצא דופן על בכירים בממשלה כדי שיחזרו לאשר הבאת פועלי בניין ררך חברות כוח אדם פרטיות.